

Ватан учра Ватан

МАҲАЛЛАНГ — ОТАНГ, ОНАНГ

Тахририятга ўрта бўйли, истараси иссиқ киши йиғилганига кириб, ўзини таништирди. — Мен Аҳмаджон Назаров номли маҳалла оқсоқоли Собир Комиловман. Маҳалламизда «Ўз уйиғизни ўзимиз асрайлик» мавзуда йиғилиш ўтказибман эдик. Шунга сизлардан бирон киши қатнашармикан, деб келган эдим.

тинч ҳаётга хавф солувчи кучлар мажжуд экан, огоҳликка эҳтиёж туғилмади. Узоққа бориб нима қиламиз. Ҳеч бўлмаса Сурхондарё воқеаларини олайди. Ватанимизнинг жанубий сарҳадлари тоғли туманларида, Тошкент вилоятининг Бўстонлик тумани юқори зоналарида юз берган воқеалар нафақат ушбу минтақалар, балки бутун мамлакат аҳолисида доимо огоҳ ва хушёр бўлишни талаб қилади.

тасарруфига ўтказди. Шу билан маҳаллада тадбиркорликка йўл очиб берди. Шундай қилиб ҳақ банкида маҳалланг ҳисоб рақами очилди. Унда барча тушумлар, шу жумладан, маҳалла ҳудудда жойлашган корхона ва ташиқотлардан, тадбиркорликдан тушган маблағлар сақланади. Бу маблағлар эса ободончилик ишларига, маҳалла қорғайрига, кам таъминланган кўп болали оилаларга, ногиронларга, умуман моддий ёрдамга муҳтожларга сарфланади.

Бу борада маҳалламизда ҳам кенг қамровли тушунтириш ишлари олиб борилаётти, — дейди суҳбатга қўшилган Тўлқин Жўраев. — Ҳозир бизда эгасиз ва қаровсиз қолдирилган биронта хонадон йўқ. Маҳалланг жонқуяр, сарғайрат, ташиқотчи фаолларидан тузилган маҳалла посбонлари туман ички ишлар вакиллари билан ҳамкорликда кунора барча ҳудудларни айланиб чиқишди, ҳовлиларга кириб суҳбатлар ўтказишди.

турли касб кишиларига ҳам умуман маҳаллада аҳоли тинчлиги ва осойишталигини асраш билан боғлиқ кўнгина масалалар юзасидан истак-талабларини, фикр ва мулоҳазаларини билдиришди. Ватан остонадан бошланади, дейди. Шундай экан, мана шу муқаддас остонамизни ёмон кўзалардан асраш биринчи навбатда унда истиқомат қилувчи хонадон эгаларига боғлиқ. Ахир ўз уйиғизни хавф-хатарлардан ўзимиз асрамасак ким асрайди, — дея суҳбатимизга яқун ясади оқсоқол Собир ҳожи Комилов.

Сўхбат баҳона бизда маҳалла фаолияти билан яқиндан танишиш истаги туғилди. Мана икки йилдирки, маҳаллага Собир ҳожи Комилов бошчилик қилади. Ушундан бери у халқ ишончини оқлаш йўлида сарфат билан хизмат қилиб келмоқда. У ўзи ташиқот этган «Комилбод» ширкатидан тоглан даромадини маҳалладошлари билан баҳам қурмоқда. Хусусан, ободончилик ишларида, кам таъминланган оилаларга ёрдам бериш масаласида у бажонидил ёрдам қўлини чўзади. Шунинг учун ҳам қўли очик, сажий, халқларвар, тадбиркор бу инсонни маҳалладошлари ўртасида оғри-этибори тобора ортиб бормоқда. Фақат бутгина эмас, у оқсоқолликка сайланган бери маҳаллада бир қатор хайрли ишлар қилинган, уларнинг ҳаммаси шу тадбиркорнинг сажийлик билан кўрсатган ташаббуси, елиб-югуриши ҳисобига бўлди. Қисқа муддатда амалга оширилган қурилишлар, ободонлаштириш ва тарбиявий ишларини бугун бирма бир санаб ўтиш қийин. Шу ўринда янгидан бунёд этилган тикув цехи, сартарошонна, новвойхона, автомобилларга ёниги қийин шохобчаси, дорихона, савдо нуқталари каби ўн иккита ишлаб чиқариш ҳамда хизмат кўрсатиш корхоналарини санаб ўтиш қийин.

Оқсоқолга маҳаллангнинг моддий базасини яратишда тадбиркорлиги кўл келди. У кўп ўйлаб ўтирмай ўз рақбарлигидаги ширкат ҳужалигини маҳалла

ийли маҳалла футбол командаси мусобақаларда фаол қатнашиб Тошкент шаҳрида биринчи, республикада эса иккинчи фарҳали ўринни эгаллади. Маҳаллангнинг келажақ режалари ҳам катта. Бу ерда ўйлаб қурилишлар, хизмат кўрсатиш корхоналарини очиб, янги хўбонлар ташкил этиш режалари тузилмоқда. Шулар қаторида тадбиркорликдан ва бошқа соҳалардан тушган маблағ эвазига маҳаллангнинг намунавий «XXI аср гузарини» бунёд этишга астойдил ҳаракат қилинмоқда. Албатта бу ишларда маҳалла оқсоқолига Мирнаби Мирсаидов, Нигмат Алимухамедов, Тоҳиров Умурақов, Отабек Мансуров, Тешаев Шерматов, Тўлқин Жўраев сингари фаоллари яқиндан ёрдам беришади.

Ватанимни куйлаймиз. Равиль Альбеков олган сурат.

Турфа олам Экстрасенс Маймун Жуда обқочасизлар-да, дейишингиз мумкин. Лекин мушукда экстрасенслик қобилияти бор-у инсонга яқин бўлган маймунда бўлмайди, деб ким айта олади. Куку исмли маймун ҳақиқатан ҳам экстрасенслик билан шуғулланади. У ўз жинсдошлари билан бирга одамларни ҳам даволай олиши мумкинлигини исбот қилди. Кукуда биоток кучли. Унинг бадани ниҳоятда иссиқ. У бош, бел оғриқлари, шамоллаш касалликларига таъсир қила олади.

14 октябрь — шанба (Ойнинг 17/18 кун). Бугун сиз ички, яъни қалб кўзи билан ўзингизнинг қувват-ҳофизангизни кўриш имкониятига эга бўласиз — фақат бироз эътиборини бўлсангиз қифоя. Қўрганларингизни таҳлил этиб, келажақ учун хулосалар чиқаришга ҳаракат қилинг. Мазкур кеча-кундузда Ой сайёрасининг таъсири одамни беҳафсалаликка тортади. Бирок, хавотирга ўрин йўқ — шу куннингизни ўзингиз ва ўз ҳаётингиз ҳақидаги мушоҳадаларга бағишланг.

Экстрасенс Маймун Жуда обқочасизлар-да, дейишингиз мумкин. Лекин мушукда экстрасенслик қобилияти бор-у инсонга яқин бўлган маймунда бўлмайди, деб ким айта олади. Куку исмли маймун ҳақиқатан ҳам экстрасенслик билан шуғулланади. У ўз жинсдошлари билан бирга одамларни ҳам даволай олиши мумкинлигини исбот қилди. Кукуда биоток кучли. Унинг бадани ниҳоятда иссиқ. У бош, бел оғриқлари, шамоллаш касалликларига таъсир қила олади.

Бир оdatдагидек чап томонда, иккинчиси ўнг томонда. Ички органлари ҳам оддий инсонникидан икки марта катта. Энг ажабланишли, унинг қорнида икки гўдак жуда секин ривожланмоқда. Бу мамлакатда худди шундай яна бир йигит яшайди. Унинг ҳам икки юраги бор. Ана шу юраклари уни кундузи ишчан, ақли, кечқурун эса баджаҳл, дангаса қилиб қўяди. Олимлар уларни кузатиб ҳеч қандай хулоса айти олмаётганлар.

16 октябрь — душанба (Ойнинг 19/20 кун). Бу кун маънавий камолот учун гоят қулай келади. Муҳим қарорларни (айниқса узоқ вақтдан бери орқага суриб келинаётган ишларингиз бўйича) қабул қилишингиз хайрли бўлади. Бугун сизга анча куч-қувват керак бўлади, шунинг учун уни беҳуда сарфламанг, энг муҳим ишларингизга диққат қилинг ва дадил олға бораверинг.

Икки юракли йигит Ботсанада оддий 80 килоли, бўйчан одамга икки баробар келадиган ўсимир яшайди. Унинг иккита юраги бор.

19 октябрь — пайшанба (Ойнинг 22/23 кун). Инсоннинг интеллектуал қобилиятлари фаоллашади. Бугунги кун янги билимларни эгаллаш, янги ишларни бошлаш, имтиҳонлар топишир учун қулай келади. Шу кеча-кундузи Ой сайёрасининг таъсири ижод билан шуғулланувчиларни ўз муҳофазасига олади.

15 октябрь — якшанба (Ойнинг 18/19 кун). Ушбу кундаги Ой сайёрасининг таъсири одамлар учун салбий бўлади. Адамнинг ва бегона таъсирига берилманг. Бугун ҳеч ким билан мулоқотда бўлманг, агар имкони бўлса ҳатто телефон гўшагини ҳам кўтарманг. Илоҳи бўлса уйда, масжидда ми қилган гуноҳларингиз учун тавба қилиб, Аллоҳдан уларни кеңиришни сўраш фойдали.

20 октябрь — жума (Ойнинг 23/24 кун). Ойнинг 24 кун табиат кучлари янгилинишига сафарбар этилган. Оданинг ахборот-энергетика таркибида ҳам худди шундай жараёнлар кечади. Ҳар турли ижодий ташаббуслар учун кун қулай келади. Уйда ва дўстлар билан мулоқотларда ҳаммаҳанглик кўзга ташланади.

20 октябрь — жума (Ойнинг 23/24 кун). Ойнинг 24 кун табиат кучлари янгилинишига сафарбар этилган. Оданинг ахборот-энергетика таркибида ҳам худди шундай жараёнлар кечади. Ҳар турли ижодий ташаббуслар учун кун қулай келади. Уйда ва дўстлар билан мулоқотларда ҳаммаҳанглик кўзга ташланади.

17 октябрь — сешанба (Ойнинг 20/21 кун). Куннинг ахборот-энергетика таркиби табиат билан ҳаммаҳанглик бўлади. Инсонда ижодий қувват кучаяди. Хасталик-

роҳатланишлар кўпаяди — шунинг учун эҳтиёт бўлган маъқул. Бод хасталиги, куймиқ нерви хасталиги беэовта қилиши мумкин. Нафас олиш машқлари, сув билан боғлиқ муолажалар, айнақса, ҳаммомнинг буғхонаси тавсия этилади.

20 октябрь — жума (Ойнинг 23/24 кун). Ойнинг 24 кун табиат кучлари янгилинишига сафарбар этилган. Оданинг ахборот-энергетика таркибида ҳам худди шундай жараёнлар кечади. Ҳар турли ижодий ташаббуслар учун кун қулай келади. Уйда ва дўстлар билан мулоқотларда ҳаммаҳанглик кўзга ташланади.

Мақоллар САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА

- Боши оғримаянинг ўзга билан иши йўқ. Жонингни олманг касал жондай дўстинг. Хом эт ички оғритади. Оч одам уришқоқ. Касал одам тиришқоқ. Касални яширган билан иситмаси ошқор қилади. Жони ачимасинг ёнида бошинг оғримасин. Тиши соғломнинг ичи соғлом. Шифокор ўлмас жонга сабабчи. Икки ёмон бир бўлса, обрўйингнинг кетгани, Икки касал бир келса, ажалингни етгани.

Бўш вақтингизда БОШҚОТИРМА

Белгиланган хонадан рақам атрафига соат мипи йўналишида: 1. Автомобилнинг юк ташига мўлжалланган кузови. 2. Ўзбек мутафаккири, мумтоз шоири. 3. Ҳимолай ва Тибетнинг ўртаси Ҳиндистон ва Покистон худудидаги тарихий вилоят. 4. Ақлу заковати билан умр йўлдошини лол қолдирган ўзбек мумтоз шоираси. 5. Рандгор, қаттиқ то маъдани, бинокорлик ашъси. 6. Қотишмалар таркибига кирувчи оқ платинавий металл. 7. Ҳаводан йилнинг маълум даврида юзага келадиган муссафот томи. 8. «Шохнома» дostonидаги афсонавий ҳукмдорлардан бири. 9. Маълум мақсад учун қурилган бино ва ускуна жиҳозлари маҳмуи. 10. Кесувчи асбоблар, чарх-тошлар тайёрланадиган жуда қаттиқ қотишма, маъдан. 11. Уриб қалинадиган миллий мусика асбоби. 12. Оддий каср ифодаси кўрсаткичларидан бири. 13. Фаргона вилоятидаги туман. 14. Мексикалик таниқли рссом. 15. Мевазор ва гулзор бунёдкори. 16. Бирор касб ёки соҳа тартиб қондалари баён этилган қўлланма. 17. Мушуксимонларга мансуб йирик йирткич. 18. Баланд тоғлиқларда яшовчи ҳайвон. 19. Миллий ширинлик. 20. Назмий асар тури. 21. Индизмевали сабзавот. 22. Ҳазор буюмлари ясовчи ва таъмирловчи хунарманд. 23. Мусобақа голибига бериладиган мукофот. 24. Эрондаги тарихий шаҳар. 25. Хозирда насли қилиб кетган филсмон қатта ҳайвон. 26. Европадаги давлат пойтахти. 27. Усимликнинг илк хосили. 28. Фарбий Африкадаги Мали Республикасининг пойтахти. 29. Халқ хўжалигининг турли соҳаларида қўлланиладиган азот кислотасининг тузи. 30. Эртаги-шар, тўрлама қовун нави. 31. Миямоннома Қуйидаги рақамлар юқорида таърифлари баён этилган ҳаракат тартибини англатади. Уларни сўзлар таърифидан сўнг қавс ичидаги тартибдаги рақамлар билан алмаштириб муаммонани ҳал этинг.

Газетининг 6 октябрь сонидида чиққан бошқотирманинг жавоблари: 1. Барокхон. 2. Нозимахоним. 3. Мингўрик. 4. Келес. 5. «Санам». 6. «Меҳнат». 7. Таंगा. 8. Аския. 9. Янгийул. 10. Ложувард. 11. Дегерез. 12. Зол. 13. Леон. 14. Навфал. 15. Латифа. 16. Анқор. 17. Паса. 18. Дилдор. 19. Рали. 20. Ироқи. 21. Ишқор. 22. Раъно. 23. Оққуш. 24. Широк. 25. Қомус. 26. Синус. 27. Сўм. 28. Муаллим. 29. Машираб. Миямоннома Оқич сўзлар. 1. Чустий. 2. Хунар. 3. Китоб. 4. Ер. 5. Завак. Ҳикмат: Ҳар бир кун учун ҳақ ва ҳақиқат ҳозир нарса. Абу Райхон Беруний.

Устоз. Бу кутлуг номга сазовор бўлган инсон ўз шоғирдлари қалбида мангу яшайди, суҳбатларида эса доимо хурмат билан тилга олинади.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган муаллима ҳам қирқ ёшлардаги, гап-сузлари ўткир ва маъноли, юришлари илдам ва чаққон, бошлаган ишини охирига етказмагунча тиниб-тинчимайдиган аёллардан биридир.

мактабига, билимга чанқоқ ўқувчиларга ҳақиқий маънода меҳр қўйган муаллимгина мактабни тарқ эта олмайди.

Мактаб — муқаддас даргоҳ. Шунинг учун муқаддаски, бу даргоҳда ўқитувчи ўқувчиларга илк бор ОНА ҳақида, ВАТАН тўғрисида фикр юритиб, уларнинг қалбларига эзгулик уруғларини «эқади».

Фидойи муаллимларимиз

МАКТАБГА БАХШИДА УМР

босари Нурматованими, у кишини ким танимайди, дейсиз?» дея ҳали мактабга етиб бормасданок таърифини эшитдик.

Ха, биз бугун ҳикоя қилмоқчи бўлган, устоз деган шарафли номга аллақачонлар мушарраф бўлган аёл Эйтиборхон Нурматовадир.

Узбекистон Давлат Жаҳон тиллари университетининг инглиз тили факультетини 1983 йилда тамомлаб, ўзининг 17 йиллик сермашқакат меҳнати давомида оддий ўқитувчилардан олий тоифали муаллимагача кўтарилди.

Шоғирдлари Г.Усмонова, Д.Мирзаева, Ш.Тошлўлатовалар ўз устозлари ҳақида тўлқинли ва гапирдиладилар. Ўқитувчилик касби сирлари, дарс бериш санъати, энг муҳими ўқувчиларнинг қалбига йўл топиш усулларидан сабақ олганиликларини қайта-қайта таъкидладилар.

— Мактаннинг бўлмасин-у мактабимиз услубий ишлар бўйича директор ўринбосаридан ёлчиган, — дейди биз билан суҳбатда мактаб директори Йўлчи ака Абдуллаев. — Узининг қирқ йиллик педагогик тажрибидан келиб чиқиб гапиряман бу гапни.

Биз директорнинг ҳаяжонли, айни пайтда самимий гапларига ишондик. Жонахон

шиши учун йўл-йўриқни таълим ва тарбияга сингдириб, билимини, кучини, онгли меҳнатини сарфлаётган муаллимларни ҳақиқий маънода фидойилар дейиш мумкин.

Эйтиборхон Нурматова ана шундай фидойи инсонлардан биридир. Англиянинг «Энг яхши ўқитувчи» сертификатини олишга сазовор бўлган Э.Нурматовани ҳаммадан кўра ўз ўқувчилари жуда яхши кўришар экан.

— «Хал!» — деб жавоб қилди Хижом. — Парвардигоринг ҳар нарсаси қодирми? — Албатта!

— Парвардигоринг бутун оламни битта тухум ичига жойлай оладими? Бунда олам ҳам тухум ҳам ўзгармасин. — Яхши жавоб бериш учун менга муҳлат бер.

Китоб — билим хазинаси. Ravilya Alieva олган сурат.

Ибратнома

КЎЗГА ЖОЙЛАНГАН ДУНЁ

Бир кун Имом Содикнинг яқин дўстларидан Хижом бин Хакимга Абдулла Дайсоний деди:

— Сенинг парвардигоринг борми?

— «Хал!» — деб жавоб қилди Хижом.

— Парвардигоринг ҳар нарсаси қодирми?

— Албатта!

— Парвардигоринг бутун оламни битта тухум ичига жойлай оладими? Бунда олам ҳам тухум ҳам ўзгармасин.

— Яхши жавоб бериш учун менга муҳлат бер.

— Сenga жавоб топишинг учун бир ой мuddат бераман. Хижом бин Хаким отга миниб Имом Содикнинг қошига келди:

— Даҳрийлардан Абдулла Дайсоний менга бир савол берди. Шунинг жавобига менга ёрдам берсангиз.

Имом саволни тинглади-лар ва бироз ўйлаб туриб деди:

— Эй Хижом! Инсонда нечта сезги аъзолари бор?

— Бешта.

— Улардан қайси бири энг кичик аъзо?

— Кўз.

— Яхши, энди кўзларинг билан пастга ва юқорига қара. Нималарни кўрайсан?

— Осмонни, ерни, уйларни, боғларни, биёбонларни, тоғларни ва денгизларни.

Имом Содик деди:

— Узинг ўйлаб кўр, тухумдан ҳам кичкина кўзларинг ичига бутун олам жойлангандир.

Шу кўзларинг билан борлиқ дунёни кўрасан. Бунда на кўзларинг катталашапти, на борлиқ олам кичиналашапти. Саволингга жавоб шундир.

Дилдора СОДИКОВА.

ДАМ ОЛИШ ОҚШОМИДА

(Давоми. Боши газетанинг 107, 110, 113, 116, 119-сонларида).

Эй дарвешлар, ошқиларнинг маънабида маъшукнинг ризоси фарзи — айндур. Алҳол дард олува кўнглим билан ул йигитнинг дўконига равона бўлдим. Кўрдимки, дўконларини берктиб, манга мунтаазир турибдур экан.

— Алқисса ул йигит айтдики киши биродаридин яхши кўрган нимарсани пинҳон қилмоғи ҳуб эмасдур — деб, ўрнидан сакраб туриб мажлисдин ташқари чиқиб, бир соатдин кейин бир нозанин сийимин баданни бошлаб келди.

— Узинг ўйлаб кўр, тухумдан ҳам кичкина кўзларинг ичига бутун олам жойлангандир. Шу кўзларинг билан борлиқ дунёни кўрасан. Бунда на кўзларинг катталашапти, на борлиқ олам кичиналашапти. Саволингга жавоб шундир.

Дошишмандлар хазинасидан

БИРИНЧИ ДАРВЕШ ҚИССАСИ

ҳаммадин хуш кетиб. Нечанд турлик овоз чиқиб, бизларни бисмил қилди, гўё ҳаммага жунун пайдо бўлди. Мен ҳам яқбора ўзимдин кетдим. Ул йигит мани маст кўриб бир ерга ётқизмоқчиға чоғлаб, тахтта палослар солиб мени анди ётқизди.

Эй дарвешлар, ошқиларнинг маънабида маъшукнинг ризоси фарзи — айндур. Алҳол дард олува кўнглим билан ул йигитнинг дўконига равона бўлдим. Кўрдимки, дўконларини берктиб, манга мунтаазир турибдур экан.

Назм

ЙЎЛЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИСИ

Йўлларнинг энг яхшиси илмларнинг йўлидир, Улнинг шарафлиси шахидлар ўлимидир.

Юмушларнинг афзали фойда берадигани, Қўлинг баракасиси хунларининг қўлидир.

Кўрликнинг энг ёмони — киши қалби кўрлиги, Бахтли ва бахтсиз қилган инсонларнинг тилидир.

Хатонинг яхшиси йўқ, ёлгон гапирши ёмон, Боилк яхшиси эса, Тура, нафс тўққисидир.

САҚЛАЙДИ

Неъматга шукр қилсанг, заволидан сақлайди, Ушоқни териб олсанг, уволидан сақлайди.

Тарбияга эътибор беришлик бежиз эмас, Одоб элининг ҳаёсиз аёлидан сақлайди.

Ихота дарахтлари, қалин саксовулзорлар, Тури хайвонни қўлинг шамолдан сақлайди.

Тура, содиқ дўстларга жон фидо қилсанг арзир, Улар сени ҳаётинг малолдан сақлайди.

УЧ ДЎСТ ХУСУСИДА

Биринчи дўст — бойлигинг, у ўзига чорлайди, Аслида у душманинг чарчатади, хорлайди.

Ўсанг вафо қилмайди, хизматингни унутар, Ўзгаларга гашит берар, қабринггача бормайди.

Иккинчи дўст — қариндош ҳамда бола-чақалар, Ўсанг қабрингга кўяр, лекан гўрға қармайди.

Учинчи дўст — умрингда қилган эзгу ишларинг, Бирга қарар қабрингга, ваҳшииларга бермайди.

САРА АСАР ЯРАЛМАС

Юраги қора қимса яхшиларни кўролмас, Сув устидаги кўлик оқим билан боролмас.

Янтоқ ўзин боғман дер, аҳмоқ ўзин тоғман дер, Гердайсан чоғга тушар, тузук даврон суролмас.

Муқимий номидаги ўзбек Давлат мусикали театрида «Тошболта ошиқ» спектакли қўйилган кунлари томоша зали янада гавжум бўлади.

Шинавандалар орасида ёш Маҳмуджон ҳам бўлар, у бош роль ижрочиси Сойиб Хўжаевнинг ҳар бир хатти-ҳаракати, сўзлари, қилиқларини берилиб тинглаш, кузатарди. Ана ушандаёқ бу йигит қалбидан санъаткор бўлиш истаги қучур жой олганди.

У туғилиб ўсган Шайхонтоҳур туманининг «Илғор» маҳалласи аҳли ўртасида эса у аллақачон «Тошболта» лақаби билан машҳур бўлиб ултурганди.

Шунинг учун маҳалладошлар Маҳмуджонни тўй-туркумларга тақлиф этишар, «Тошболта» бўлиб беришни илтимос қилишарди.

Бир кун Сойиб Хўжаев ўзи тақлиф қилинган тўйга кириб борса, ўртада бир йигит худди унинг овози билан «Тошболта» монологини айтиб турганмиш.

Олдинги машҳур артист ўз кўзига ишонмабди. Наҳот овоз ҳам, хатти-ҳаракатлар ҳам қўйиб қўйгандек шу қақлар бир-бирига ўхшаш бўлса, деб ҳайратланганди.

Кейин дангал ўртага тушиб йигитнинг пешонасидан ўпибди. Ана ушандан бери улар устоз ва шоғирд.

Бугун Ўзбекистон халқ артисти, кулги даргаси Сойиб Хўжаевнинг иқтидорли шоғирдлари Бахтиёр Ихтиёрлов, Хусан Шариповлар билан бир қаторда ҳаваскор талант соҳиби Маҳмуджон Муслимов ҳам борлигини кўпчилик яхши билади.

Шу ўринда беихтиёр ушбу ривоятни эсламан. Бир кун шох Исқандардан сўрабдилар: сен устозингни отанангдан кўпроқ хурмат қилар эмиссан, иззат-хурматини жойига кўяр эмиссан, шу ростми, дебди. Шунда Исқандар: «Ота-она мени йўқдан бор қилди, йўқлик осмондан мени борлик — ерга олиб тушдилар. Устозим эса менига хўнар ўргатиб, мени кўкка кўтардилар», дедан экан.

Маҳмуджон Сойиб Хўжаевга, айниқса унинг санъатига илҳомланган экан. Эсини танигач, Муқимий театри сахнасида, 1958 йилда сахнага қўйилган, Хамид Фуломнинг «Фаргона ҳикояси» асарини томоша қилишга ошқиди. Асардаги Каттахўжа Кичикхўжаев образини

ўрдак» пьесасида Чори бобо ва бошқа ролларини ижро этди.

Ушбу йиллари устози Сойиб Хўжаевдан ҳам саҳна сирларини ўргана бошлади. Саҳнада Тошболта образини яратишга ҳаракат қилди. Устоз уғитларига амал қилди.

1984 йил октябрь ойида Янгийўл туманидаги «Тинчлик» жамоа ҳуждалида берилган концертда Маҳмуджон ҳам атоқли артистлар қаторида қатнашиб Маҳаммад Сўфи-хўжаевнинг «Тошболта ошиқ» пахтазорда» деб номланган интермедиясида Тошболта образини яратди. Пари образини театр актрисаси Райхон Тураева ижро этган эди.

Маҳмуджоннинг овози «Табассум» радиожурналида жуда кўп марта «Тошболта» бўлиб янгради.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Тоҳир Малек Бўка туманида ўтказилган учрашувда кулгу устозлари, Ўзбекистон халқ артисти Эргаш Каримов ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Роза Каримовалар қаторида ушбу анжуманда қатнашиб ўз санъатини намойиш этди.

Шу анжумандан сўнг Эргаш Каримов Маҳмуджонни телеминиатюралар театрида қатнашиб туришга чорлади.

Ушандан бери у телеминиатюралар театрида мунтазам қатнашиб турли образларни яратиб келади. Максуд Юнусов сахналаштирган «Бобур», «Кеча ва кундуз» ҳамда «Лайли ва Мажнун» видеофильмларида ҳам турли образларни яратиб ўз мухлисларини хушнуд этди.

Маҳмуджон орқали устоз Сойиб Хўжаевнинг овози ҳамон янграмоқда. «Ойна жаҳон»да Сотволди Абдувоҳидов бошлиқ, Мирсоат Каримов режиссёрлигида намойиш қилинаётган «Оталар чоғонаси» кўрсатувидида чоғоначи образи Маҳмуджонга қўйиб қўйгандек ярашиб турибди.

Абдулла ТОЛИПОВ.

Халқ истеъдодлари

ШАЙДО КЎНГИЛ

Шайдо Кўнгил

ХАНДАЛАР

— Сен нима қилиб ўтирибсан? — сўради ота ўғлидан. — Шахмат ўйнайман, дедан. — Узинг билан ўзинга? — Йўқ, раҳматли буваам билан. — Мен Рустам акани кўрмоқчи эдим. — А, уш Рустамга ким бўлишингизни билсан буладими? — Ҳа, мен узинг синглисанман. — Таниганимдан хурсанман. Мен Рустамнинг онаси буламан. — Агар сенга 1000.000 сўм мерос қолганда нима қилардинг? — Қарларимни тўлардим. — Қолагиници? — Қолагинами қутиб туради. — Сивдақбар МАННОПОВ.

Тура, эътибор берма бетайиннинг сўзига, Гапидан хафта бўлсанг, сара асар яралмас. Тура ЖУМАН.

